

SZOKÁSAINK MEGVÁLTOZTATÁSA

A szokások megváltoztatása
az energiafelhasználással kapcsolatos programok összefüggéseiben
közvetítő és döntéshozó szervezetek bevonásával
a szokások megváltoztatásának elősegítése érdekében

www.energychange.info

Az EU 7. Keretprogramjának (FP7, Theme Energy) támogatásával
(213217 számú szerződés)

Az energiaigények szabályozása szolgáltatások és közvetítők segítségével

A projekt középpontjában az energia igényoldali szabályozási (demand side management – DSM) programjai állnak: információs eszközök, kísérleti/bemutató projektek, auditálással és befektetéssel kapcsolatos támogatások, önkéntes megállapodások, harmadik személy finanszírozási programok és egyéb témák. Az igényoldali szabályozás (DSM) azt jelzi, hogy a figyelem egyre inkább az energiaszolgáltatásra és nem az energiatermelésre irányul. A projekt témája az energia igényoldali szabályozásának programjai, amelyek az energiahatékonyságot és megőrzést tűzik ki célul, valamint az integrációs programok, amelyek együttesen foglalkoznak hatékonysággal és végfelhasználói fejlesztéssel.

A közvetítő szervezetek fontos szerepet töltenek be abban, hogy az európai energiapiac el tudjon mozdulni a végfelhasználók igényein alapuló energiaszolgáltatások irányába. Ezek közé tartoznak kormányzati és félkormányzati energiaügynökségek, kormányzattól független szervezetek, tanácsadó cégek és energiaszolgáltató vállalatok, amelyek az energia-előállítás és felhasználás között keresik az összhangot.

Ahhoz, hogy az európai energiapiac a végfelhasználók igényein alapuló energiaszolgáltatások felé tudjon fordulni (mint például 'megvilágított tér' szemben a 'felhasznált elektromos energia mennyiségével'), szükség van a végfelhasználók szokásainak és igényeinek alapos megértésére.

A legjobb gyakorlatok meghatározása akciókutatáson keresztül

Számos jó példa létezik azzal kapcsolatosan, hogy hogyan változtassunk az energiával kapcsolatos szokásokon. A legjobb gyakorlatokat azonban hozzá kell igazítani a különböző körülményekhez – gazdasági, intézményi, kulturális és társadalmi feltételekhez a különböző országokban, területeken és végfelhasználói csoportok esetében.

Az akciókutatás egy módszer arra, hogy aktuális, helyzethez igazodó tudást szerezzünk. Az akciókutatás alapja akciók és észrevételek ciklusai kutatók és a különböző projektek megvalósítóinak közös tanulási folyamata során.

A projekt célja

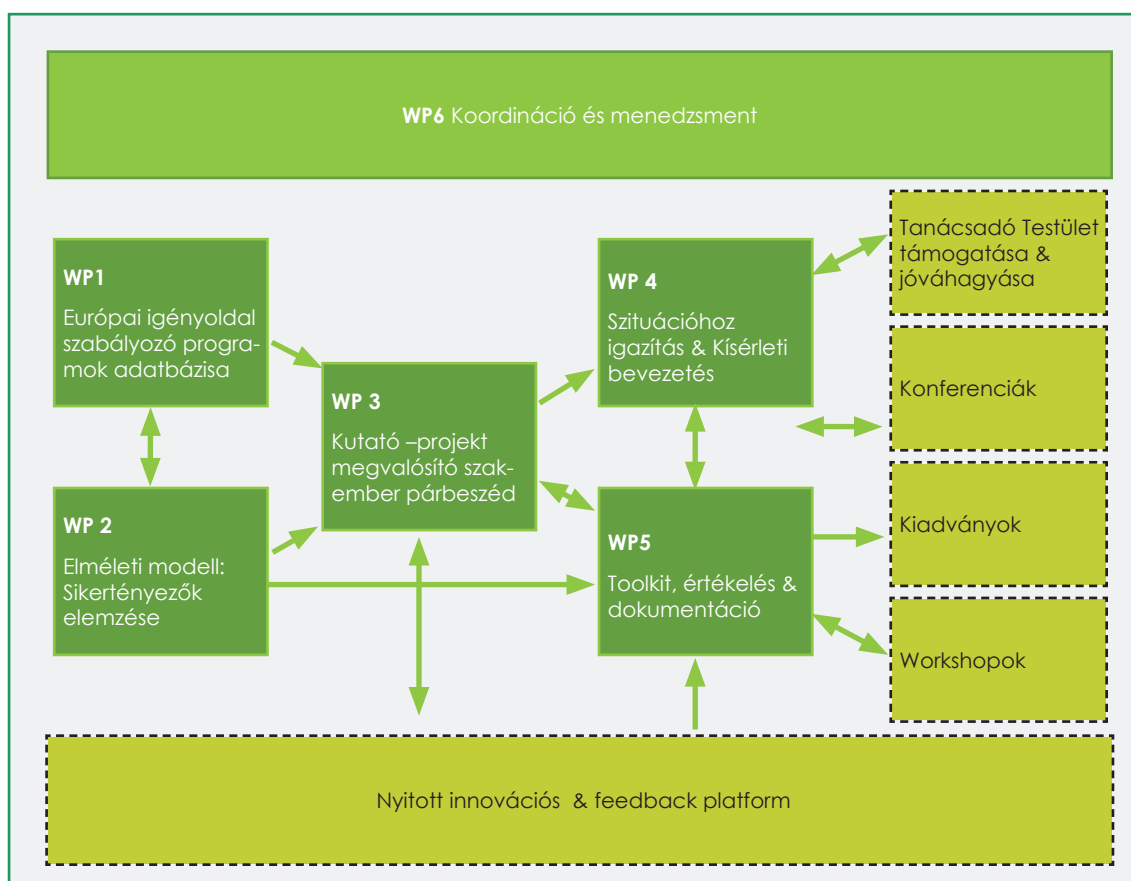
A projekt célja kifejleszteni és elterjeszteni egy tudományosan megalapozott, de gyakorlatban alkalmazható modellt és eszköztárat arra a társadalmi és technikai változásra, amelyet az energiaigény szabályozására vonatkozó programok magukban foglalnak.

Ez az eszköztár figyelembe veszi a környezet, az időzítés és a különböző szereplők hatását, és így lehetővé teszi az európai legjobb gyakorlatok országhatárokon átnyúló és helyi körülményeket figyelembe vevő átadását.

Szokásaink Megváltoztatása – a projekt munkaterve

A teljes munkaterv a következő hat munkacsomagból áll:

- WP1 Az európai igényoldalt szabályozó programok adatbázisa
- WP2 Az elméleti modell kialakítása: sikertényezők, a társadalmi és technikai változás mögötti modellek, és a célcsoport interakciójának módszerei
- WP3 A közvetítő szervezetek párbeszéde a kutatókkal és a projekteket megvalósító szakemberekkel
- WP4 A legjobb gyakorlat programok helyi szituációra igazítása és kísérleti bevezetése
- WP5 Értékelés és Eszköztár (Toolkit) fejlesztése
- WP6 Menedzsment és disszemináció

A projektet Tanácsadó Testület támogatja. Érintett személyek széles csoportja lesz bevonva a nyitott innovációs & feedback platformon keresztül. A projekt eredményeit konferenciákon, kiadványokon és workshopokon keresztül fogjuk népszerűsíteni, eredményeit megosztani.

Európai igényoldalt szabályzó (DSM) programok adatbázisa

A munka elején a meglévő DSM programok összegyűjtésére és elemzésére kerül sor, hogy a múlt sikereiből és hibáiból tanulni lehessen.

A hangsúly az ügyfél/végfelhasználó központú DSM elveken, programokon és kezdeményezéseken van, amelyeket az energiafelhasználás és termelés csökkentése vagy a megszokott fogyasztási minták megváltoztatása céljából alkalmaznak.

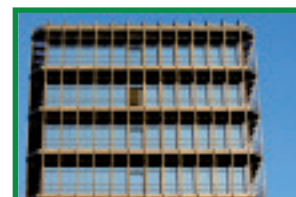
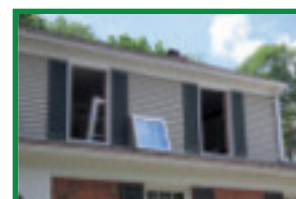
A SZOKÁSAINK MEGVÁLTOZTATÁSA projekt **széles célcsoportú programokkal foglalkozik**, mint például háztartások, az építőipar, önkormányzatok és kis- és közép vállalatok, például:

- energia auditok
- piacátalakító programok, amelyek a hatékony berendezéseket és megújuló energiát hasznosító megoldásokat szorgalmazzák
- energiahatékony építkezési tervezést, felújítást és használatot támogató programok
- oktatási és kapacitást fejlesztő programok
- kampányok, elkötelezettségek és versenyek

Az energia megőrzése központi eleme lehet a **szélesebb környezetvédelmi és fenntarthatósági programoknak**, mint például karbon-szegény életmód, fenntartható üzleti programok, energia önellátás vagy fenntartható városi területek.

A WP1 során létrehozunk egy adatbázist a meglévő európai programokból. Különös figyelmet szentelünk az új tagállamok programjainak, valamint a kevésbé sikeres programoknak és 'sikertörténeteknek'. Az online adatbázis mindenki számára elérhető, kutatható és osztható lesz (az adatbázis elérhető:

<http://www.energychange.ceu.hu/>).

Elméleti modell: sikertényezők, változás modellek, célcsoport interakciójának módszerei

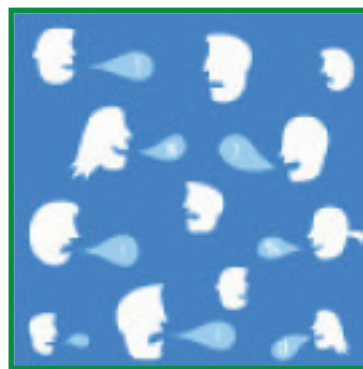
Az energiateljesítmény meg szokott mintáit nem egyszerű feladat megváltoztatni. Ennek ellenére, az energiahasználat csökkentésére irányuló programok a lehetőségek csak töredékét ragadják meg.

A probléma néhány okát megtaláljuk a technológiai rendszerek korábbi társadalomtudományi kutatásaiban. Az olyan fogalmak mint rutin, szokásfüggőség és szocio-technikai rendszerek magyarázatot adnak arra, hogy a meglévő minták miért maradnak meg még akkor is, amikor már nehézségeket okoznak. Ugyanakkor számos pozitív példát is találunk. Így tudjuk, hogy a változáshoz általában szükség van résztvevők hálózatára, és azt is, hogy a változás folyamata tárgyalásokon és eltérő érdekek harmonizálásán keresztül történik meg.

A WP2 során a korábbi európai DSM programokból alaposabb elemzésre kiválasztunk 20-30 legjobb és legrosszabb példát. Megvizsgáljuk, hogyan kommunikáltak a célcsoportjaikkal és az érdekelt személyek szélesebb hálózatával. Megvizsgáljuk továbbá azt is, hogy a körülmények hogyan hatottak a programokra, beleértve a kultúrában betöltött szerepet, intézményeket, nemet, ellenállást, oktatást, kommunikációt, részvételt, kockázatot és bizalmat, gazdasági és pszichológiai motivációt, korlátokat és szektor specifikus követelményeket.

Ennek az eredménye a sikertényezők, változásmodellek, és célcsoport interakciós módszerek konceptuális modellje, amely a sikeres programokat jellemzi eltérő körülmények között.

A konceptuális modellt különböző dokumentumokban mutatjuk be, többek között egy döntéshozók számára készített szintézist nyújtó jelentésben (a jelentés letölthető: http://www.energychange.info/downloads/cat_view/34-deliverables).

Párbeszéd közvetítő szervezetekkel

A közvetítő szervezetek egyre nagyobb szerephez jutnak az energia piacon és különböző szolgáltatások nyújtásában. Projektünk célja, hogy intenzíven együttműködjön az energia területén aktív közvetítő szervezetekkel, és felgyorsítsa az energiaigény csökkentésében való szerepüket. A WP3 során feltérképezzük az energia területén működő közvetítő szervezeteket, és workshopokat szervezünk velük, hogy megvitassuk eddigi felfedezéseinket, és közösen megfogalmazzuk az európai terjesztéshez szükséges legjobb gyakorlatokat, átgondolva a terjesztés különböző szintjeit, a helyi feltételekhez, érték- és hitrendszerhez való igazodást valamint a szükséges intézkedéseket, hogy a programokat új környezetben is lehessen alkalmazni.

Workshopok közvetítő szervezetek számára

Négy regionális workshop megszervezésére kerül sor:

2008. november 28. : Tallinn, Észtország
SEI-Tallinn szervezésében

2009. február: Budapest, Magyarország
Közép-európai Egyetem és a GreenDependent Egyesület szervezésében

2009. március: Manchester, Egyesült Királyság
Manchester Knowledge Capital szervezésében

2009 június: Athén
Centre for Renewable Energy Sources (CRES) szervezésében

A workshopokon sor kerül szakértői előadásokra, és moderált csoportmunkára. A workshopokról készült jelentéseket összegyűjtjük, és minden résztvevőnek eljuttatjuk (a jelentések letölthetők: <http://www.energy-change.info/downloads>).

Előnyök a résztvevő közvetítők számára:

- a célcsoporttal való interakció új megoldásainak megismerése
- új ötletek innovatív programokhoz
- a területen aktív közvetítővel való együttműködés erősítése
- tapasztalatcsere
- stratégiai képességek fejlesztése

Előnyök a projekt számára:

- annak biztosítása, hogy az általunk kidolgozott konceptuális modell és eszköztár hasznos az energia területén dolgozó szakembereknek
- olyan programok meghatározása, amelyek megfelelőek az egyik környezetből a másikba való adaptációhoz
- olyan intézkedések meghatározása, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a programokat különböző helyzetekhez, környezethez lehessen igazítani

Kísérleti projektek a környezethez igazított legjobb gyakorlat programokkal

A WP4 során kísérleti projekteket szervezünk, hogy teszteljük a WP2 és WP3 során kifejlesztett konceptuális modellt és a körülményekhez igazított intézkedéseket. A kísérleti projektek új információkat fognak nyújtani arról, hogy a programokat hogyan kell megtervezni ahhoz, hogy illeszkedni tudjanak a kulturális, intézményi és szabályozási körülményekhez. Segíteni fognak, hogy életszerű feltételek között tudjuk megoldásainkat fejleszteni és finomítani.

Különböző országokban 6 projektet valósítunk meg. A kísérleti projekteket végrehajtó partnereink energiaügyi szakemberek, akik megfontolhatják más érdekes kísérleti programok kivitelezését is.

Milyen programokról beszélünk?

A kísérleti (pilot) projektek kiválasztása a körülmények és sikertényezők elemzésének alapján zajlik. Így a projekt kezdetén ezek még nem ismertek (további információ a projektekről: <http://www.energychange.info/six-best-practice-pilots>).

Az alábbiak példák korábbi és jelenleg zajló DSM projektekre a SZOKÁSAINK MEGVÁLTOZTATÁSA konzorcium partnerei körében:

- Energiahatékonyság kritériumának integrációja a közbeszerzésbe (Cowi Baltic)
- ESCO modell önkormányzati ügyfelek számára (Enespa)
- Karbon-szegény jövő kialakítása a Greater Manchester régió számára (Manchester Knowledge Capital)
- Megújuló energia bemutatóprojektje egy gazdaságban (GreenDependent)
- Energia auditok vizualizációja benchmarking és IR fényképezés segítségével, (Ekodoma)
- Helyszíni konzultáció és tanácsadás épület-átalakításhoz háztartások számára (Verbraucherzentrale Nordrhein Westfalen)

Energia Trófea – EC IEE projekt, európai verseny az irodaépületi energiamegtakarításért az alkalmazottak szokásai alapján (SEI-Tallinn)
(ld. <http://www.energytrophy.com>)

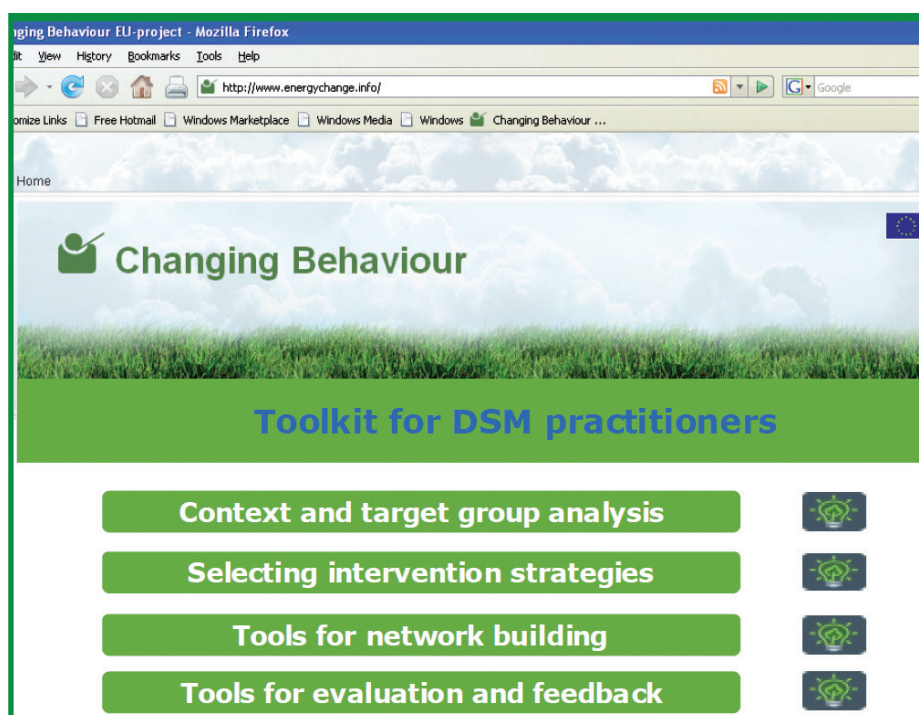
Eszköztár (Toolkit) fejlesztés és értékelés

A SZOKÁSAINK MEGVÁLTOZTATÁSA projekt eredményei alapján megtervezésre kerül egy kiemelkedően hasznos Eszköztár gyakorlati szakemberek részére. Az Eszköztár a következőket fogja tartalmazni:

- alapelvek és folyamatok összefoglalását, amely alapján tervezhetővé válnak a társadalmilag, technikailag és feltételeket tekintve érzékeny programok
- gondolatébresztő példákat
- fontos csapdák és sikertényezők ellenőrzőlistáját
- a programok sikeres feltételekhez való igazításának folyamatát
- a célcsoporttal való interakció jó gyakorlatainak legfontosabb pontjait
- javaslatokat megfelelő folyamatokhoz

A WP5 során az Eszköztár feltételei, tervezete és formája a felhasználókkal együttműködve kerül kialakításra, hogy így biztosítva legyen a legmagasabb szintű felhasználóbarát minőség, rugalmasság, alakíthatóság és széleskörű alkalmazás. Az Eszköztár az interneten szabadon hozzáférhető lesz különböző nyelveken: német, görög, magyar és holland, annak érdekében, hogy könnyebb legyen felhasználni, helyi feltételekhez alakítani. Szervezetek számára is elérhető lesz letöltésre, és saját belső munkafolyamataikhoz való alakításra. (az Eszköztár elérhető: <http://mechanisms.energychange.info/>)

A projekt értékelése során figyelembe vesszük a rendszeres adatgyűjtést, egy kutatócsoport által végzett áttekintő elemzést, a résztvevő gyakorlati szakemberek számára a célzott kérdéseket, és a programban érdekelt személyektől érkező visszajelzéseket.

A konzorcium

- National Consumer Research Centre, NCRC, Finnország (koordinátor)
www.ncrc.fi
- Energy research Centre of the Netherlands, ECN, Hollandia
www.ecn.nl
- University of Salford, SURF Centre, Egyesült Királyság
www.surf.salford.ac.uk
- Institute for Applied Ecology, OEKO Institut e.V, Németország
www.oeko.de
- Central European University, CEU, Magyarország
www.ceu.hu
- Stockholm Environment Institute Tallinn Centre, SEI-T, Észtország
www.seiit.ee
- Cowi Baltic, Litvánia
www.cowi.lt
- Energy Service Company Enespa Ltd., Finnország
www.enespa.fi
- Manchester Knowledge Capital (M:KC) / Manchester Enterprises (ME),
Egyesült Királyság
www.manchesterknowledge.com
- GreenDependent Fenntartható Megoldások Egyesülete, Magyarország
www.greendependent.org
- Ekodoma, Lettország
www.ekodoma.lv
- Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen e.V. , Németország
www.vz-nrw.de
- Centre for Renewable Energy Sources, CRES, Görögország
www.cres.gr

Tanácsadó Testület

A következő szervezetek vannak jelen a Szokásaink Megváltoztatása projekt Tanácsadó Testületében:

- SenterNovem, Hollandia
- Motiva, Finnország
- Department of Climate Protection and Energy, Ministry for
Environment and Water, Department of Climate Strategy, (Klímvé-
delmi és Energia Osztály, Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium,
Klímastratégia Főosztály), Magyarország
- The Lithuanian Energy Agency, Energy Efficiency and Saving Division,
Litvánia
- IEA DSM/VTT, Finnország
- Riga Technical University, Lettország
- The Carbon Trust / The Energy Saving Trust, Egyesült Királyság
- The Finnish Innovation Fund, Sitra, Finnország
- Federal Environmental Protection Agency, Umweltbundesamt,
Németország

Hogyan vehet részt a projektben?

Látogasson el weboldalunkra

Projektünk interaktív weboldala fontos eszköz a területen dolgozó szakemberekkel való kapcsolattartásban. A weboldal fokozatosan növekszik, hogy felölelje a Nyitott Innovációs Platformot is, amelynek célja a tapasztalatok kicserélése, valamint a programban érdekelt személyekkel együtt az innovatív programok közös online fejlesztése.

Olvassa híreinket, tudjon meg többet rólunk, és adjon visszajelzést a következő weboldalon:

www.energychange.info

Changing Behaviour
Developing a Theoretically Rich but Practical Framework

About Partners Links Feedback Workshops Newsletter Download Open Innovation Platform

Project Outputs

- Database (ext. link)
- Case Studies
- Articles and Conference Papers
- Deliverables
- Six best practice pilots

About the Project

Project Description
Map of Project Partners
Policy Board
Partners

Project Description

This project aims to support the shift toward end-user services in European energy policy. It will

- develop a sophisticated but practical model of end-user behaviour and stakeholder interaction
- integrate knowledge of context (e.g., national culture and institutions), timing and actors into energy demand management practice
- pilot the transfer of context-tailored demand side programmes from one European country to another
- create a toolkit for practitioners to manage the social and technical change involved in demand management programmes (i.e., energy efficiency and renewable-based end-user generation).

Download Changing Behaviour Brochure (4.76 MB)

Download Changing Behaviour Project Presentation (163.4 kB)

Event Calendar

<< December 2010 >>

Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa	Su
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26

Találkozunk egy konferencián

Weboldalunkon információkat talál a konferenciákról, amelyeken a SZOKÁSAINK MEGVÁLTOZTATÁSA projektről is szó van, valamint konferenciaanyagokat is le tud tölteni.

Vegyen részt workshopon

A workshopok nyitottak az energia DSM területén, más kapcsolódó változásprogramokban, valamint az energiaszolgáltatásban dolgozó szakemberek számára. Szintén nagyra értékeljük a programban érdekelt személyek nézeteit. Látogasson el weboldalunkra, hogy megtalálja az Önhöz legközelebbi helyszínt.

Kapcsolat:

coordinator@energychange.info

Magyarországon:

info@greendependent.org

National Consumer Research Centre NCRC,
Finnország

Energy research Centre of
the Netherlands ECN, Hollandia

University of Salford, SURF Centre,
Egyesült Királyság

Institute for Applied Ecology,
OEKO Institut e.V., Németország

Közép-európai Egyetem (Central
European University, CEU), Magyarország

Stockholm Environment Institute,
Tallinn Centre, SEI-T, Észtország

Cowi Baltic, Litvánia

Energy Service Company Enespa Ltd,
Finnország

Manchester Knowledge Capital,
Egyesült Királyság

GreenDependent Fenntartható Megoldások
Egyesülete, Magyarország

Ekodoma, Lettország

Nordrhein-Westfalen

Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen e.V.,
Németország

Centre for Renewable Energy Sources
CRES, Görögország